

Cuvântul Domnului

Schițe și material de predicat.

Dumineca a XV. după Rusalii.

Să iubești pe Domnul Dumnezeu
tău cu toată inima ta, și cu tot sufle-
tul tău, și cu tot cugetul tău... iară pe
deaproapele tău ca pe tine însuși.

Mat. 22. 37, 39.

În învățătura creștină este o virtute, care e regină și ocupă locul întâiu între toate virtuțile. Este aceasta o însușire fără care nimic nu e bun și nimic plăcut înaintea lui Dumnezeu; cine însă o are, a câștigat plăcerea lui Dumnezeu: fiica aceasta întâiu născută a Domnului este: *iubirea*.

Celelalte virtuți pot fi nește flori rânduite să împodobescă sufletul omenesc pe pământ, dar veștezesc, când ne coborim în mormânt. Și aceste sunt plăcute lui Dumnezeu și răsplătite aici pe pământ, dar nu se pot deprinde decât aici în viața aceasta; pe când iubirea înflorește și pe pământ și mai vârtos în cer! Dumnezeu iubește, ba, este însași iubirea în persoană. Îdatăce vom intra iubiților în patria noastră adevărată credința și nădejdea dispar, flacăra iubirii însă arde pururea în sufletul nostru, pentru că omul e născut să iubească, nu poate trăi fără iubire, și moare, să iubească în etern!

Iubiți pe Dumnezeu, iubiți pe deaproapele, aceasta-i vestea cea bună, porunca cea nouă, porunca Dlui nostru Isus Hristos. Sunt două porunci, dar formează una singură, se unesc și devin una, e unirea pământului cu cerul, a omului cu Dumnezeu. Acest adevăr îl vedem înfăptuit în Isus Hristos, adevăratul tip al omului: toată viața sa a fost împărțită între Părintele său ceresc și între oamenii de pe pământ. Chiar de aceea, trebuie să iubim pe *Dumnezeu*, dar să nu creadă nimeni

că poate împlini porunca aceasta dacă nu iubește aieva pe deaproapele său; trebuie să iubim pe *deaproapele*, dar nimeni nu e în stare s'o facă aceasta, dacă nu iubește pe Dumnezeu.

Să iubești pe Dumnezeu. Cât de fericiți trebuie să ne simțim iubiți creștini, că bunul Dumnezeu nu numai ne lasă, ci ne chiar poruncește să-l iubim! De altcunum la aceasta ne îndeamnă chiar și firea noastră, dacă nu e desbrăcată cu totul de orișice simțământ omenesc. Cine ne-a face nouă atâta bine și cine ne înzestreză cu atâtea daruri ca bunul Dumnezeu? Cine ne-a zidit pe noi? Cine ne ține viața? Cine ne-a lăsat să ne naștem în sinul Bisericii sale? Cine a trimis pe Unul-născut Fiul său, să ne răscumpere dela moartea veșnică? Toate aceste bunuri și alte multe nenumărate daruri le-am primit dela Dumnezeu. Cu dreptul așteaptă și ne poruncește să fie după voia sa toate gândurile noastre, toate simțămintele noastre, toate vorbele noastre, toate lucrările noastre, adeca să-l iubim cu toată ființa noastră, pentru că tot *cât* suntem și tot *ce* suntem, Lui și numai Lui, Ziditorului nostru avem să-i mulțumim.

Adevărul acesta îl vede și-l poate pricepe orice om cu mintea sănătoasă și cu inima curată! Chiar și dacă nu ne-ar fi poruncit Dumnezeu, totuși ar trebui să fim siliți de imboldul inimei noastre să iubim pe acest bun Părinte în mâna căruia e pusă soarta noastră!

Iubirea lui Dumnezeu nu se poate despărți de iubirea deaproapelui. Chiar de acea ne spune Spiritul Sfânt, că cine zice că iubește pe Dumnezeu și urește pe deaproapele său, este mincinos. Aieva! Cine nu iubește pe fratele său pe care-l vede, cum ar putea iubi pe Dumnezeu pe care nu-l vede? Iubirea deaproapelui, fiind cea dintâiu și cea mai mare poruncă, bine să-și dea seama fiecare cum o împlinește, să nu-și primejduiască mântuirea sufletului său. De aceea e de lipsă să se ispitească creștinul și să vadă cum judecă pe frații săi? Cum compătimeste, ozi scuză scăderile altora în sufletul său? Să se ferească de datina aceea urită și păcătoasă de-a cerca anume să afle în toți greșeli, de-a osândi pe toți, de-a explica cu răutate toate faptele altora, de-a gândi rău și despre intențiunile semenilor săi. Aducă-și aminte fiecare de slăbiciunile și neajunsurile sale și atunci îi va fi ușor să scuze și să tălmăcească cu iertare și milă și cu dorul de îndreptare și pe ale altora.

Să iubim pe deaproapele nu pentru că e bun și plăcut și poate de ajutor nouă, ci pentru că și începutul și scopul lui ultim — cași al meu — e Dumnezeu. Iubesc pe deaproapele, pentru că iubesc pe Dumnezeu care e Părintele și Stăpânul a toate. Cine iubește pe tatăl, iubește și pe fiii și pe servitorii și toate ce se țin de el. Iubesc pe deaproapele, pentru că iubesc pe Isus Hristos care s'a numit fratele său și a murit pentru el cași pentru mine. Tot binele ce mi-l caut și mi-l doresc mie îl voi dori și pentru deaproapele meu.

Iubirea aceasta să nu se arete numai în cuvinte și în simțeminte, ci să o arătăm în fapte. Să ne aducem aminte de datorința mare ce ne-a impus-o Dl Hristos de-a ajuta pe deaproapele în lipsurile sale trupești și sufletești.

Să ne servească de pildă în urmarea acestei porunci de căpetenie, prietinii lui Dumnezeu, sfinții lui. Acestea suflete alese în râvna de-a se asemăna cât mai mult cu dumnezeescul nostru Răscumpărător, au încercat să pună în practică aceasta poruncă, știind că astfel împlinesc legea Domnului. De aceea au părăsit averi, nume mari, plăceri iertate și și-au pus toată viața în slujba și folosul semenilor săi.

Cunoscând neștiința în care se află multe popoare — în ce privește cunoașterea lui Dumnezeu — au alergat și aleargă și azi cu sutele și miile în mijlocul popoarelor sălbatece, să le vestească și să le facă cunoscută și lor bunătatea și mila Domnului Nostru Isus Hristos. Pe lângă binefacerile sufletești s'au trudit și se trudesesc să le îmbunătățească și starea materială învățându-i la lucru cinstit și cu minte, arătându-le cum să-și grijească sănătatea și cum să-și lecuiească boalele multe cari îi copleșesc. Au adunat și adună în case anume zidite, pe bătrâni, pe neputincioși, pe cei părăsiți, arătându-le dragoste de mamă și îngrijire părintească, să-i câștige numai pentru Hristos și pentru învățăturile lui.

Și toate aceste osteneli, dureri și neajunsuri le poartă cu bucurie, fiind convinși că fac voia lui Dumnezeu, pe care-l iubesc mai pe sus de toate cu nădejdea tare că acest bun Părinte, a cărui poruncă o împlinesc îi va răsplăti însutit și peste așteptările lor în viața cea fără de sfârșit.

Dacă voim să ne facem și noi părtași bucuriei fără de margini, să iubim și noi pe Dumnezeu și pe deaproapele nostru.

Dr. A. TATAR.

Dumineca a XVI. după Rusalii.

Și unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, iară altuia unul...

Mat. 25, 14.

Dumnezeu pe unul fiecare dintre noi l-a inzeștrătat nu numai cu un singur talant, ci cu o mulțime de talanți. Avem atâtea daruri trupești, cum e sănătatea, averea, apoi daruri sufletești: mintea, tăria voinții, credința, iubirea unde se mai pun zestrea celor șapte sacrameente ce ni le-a lăsat Isus când s'a depărtat dintre noi?

Luându-le acestea în socotință, trebuie să ne bucurăm, căci ne putem pune alături cu cel ce a primit cinci talanți, ori cel puțin cu cel ce a primit doi. Cine a primit daruri multe dela Dumnezeu se aseamănă neguțătorului care cu cât e mai bogat cu atâta se avântă la câștiguri mai mari, lucrează cu mai multă nădejde, și-și îndoieste și înzecește mai iute bogăția. Cu toate acestea cel ce lucrează cu izbândă, dobândind mulți talanți nu e mândru, îngâmfat față de cel cu mai puțini talanți, ci se poartă cu toată umilința, zicând ca slugă credincioasă din evanghelie: „Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am dobândit cu ei“. El își aduce aminte că talanții i-a primit în dar dela stăpânul său, deci n'are pentru ce să se laude cu ei, pentru aceea și dobânda la care a ajuns o atribue nu într'atâta lui ci mai mult talanților primiți, cu cari el a lucrat împreună. De aceea zice Apostolul; „Mai mult decât toți aceia m'am ostentit, însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu, care este cu mine. (I. Cor. 10, 15).

2. Stăpânul pe o formă îl laudă și pe cel cu doi talanți ca și pe cel cinci, deoarece Dumnezeu nu ține într'atâta seamă de numărul talanților, ci mai mult caută la sârghița și iubirea cu care a lucrat sluga credincioasă. Totuș cel cu mai mulți talanți primește răsplată dela Dumnezeu în mai mare măsură. Cât de mic e prețul a 2 talanți față de „bucuria Domnului“ în care a fost primită sluga. Cât de neînsemnate sunt jertfele ce le pretinde dela noi Dumnezeu în această viață atunci când cere ca noi să întrebuițăm bine talanții primiți dela El, față de fericirea veșnică, ce ne așteaptă ca răsplată: „peste puțin ai fost credincios, peste multe te voi pune“. Dumnezeu nu răsplătește talanții agonisiți de noi, cari au un preț atât de neînsemnat, ci răsplătește bunătatea inimii noastre și dragostea cu care am muncit spre a do-

bândi acei talanți, acestea sunt nespuse de prețioase înaintea lui Dumnezeu. Pentru alipirea de Dumnezeu cu care am muncit spre a îndoi numărul talanților primiți, El ne va răsplăti nu numai cu prețul acelor talanți, ci cu mai mult decât ar face toate bogățiile din lumea aceasta adunate într'un loc din toate vremile și de pe toată suprafața pământului. Dumnezeu nu vrea numai să ne răsplătească, deoarece răsplata e pe o formă cu munca, El vrea să ne încarce cu darurile sale împărătești, și așteaptă numai ca noi prin o mică jertfă să-i dăm privilegiu cu motiv de a-și descărca toate binefacerile asupra noastră după a lui mare bunăvoință. Către slugile credincioase nu zice că numai să se apropie și să privească la fericirea ce se desfășoară înaintea ochilor, ci îi face părtași fericirii dumnezeiești, invitându-i să între, să se cufunde în noianul fericirii fără de sfârșit: „întră întru bucuria Domnului tău“.

3. Cel cu un talant l-a ascuns în pământ și astfel a fost aspru pedepsit. El se aseamănă cu omul sărac, care se teme să pășească la ceva întreprindere cu mica sa avere, ca nu cumva nenorocul să-l lipsească și de aceea. Într'adevăr el se uită cu desperare la cel cu mai mulți talanți și-și zice: ori cât aș munci, eu nicicând nu-l pot ajunge pe acela. Apoi se naște în sufletul lui invidia, pismuind pe cel cu mai mulți talanți, ba uneori chiar murmură împotriva lui Dumnezeu, ca și când i-ar fi făcut nedreptate și încăreat de acestea păcate, lipsit de dragostea față de Dumnezeu și aproapele, își pierde orice dor de muncă și astfel își îngroapă în pământ talantul primit. Un atare om se aseamănă unui copil îndărătnic, care plângând își trânteste de pământ mica sarcină de lemne potrivită cu puterile lui, de necaz că nu poate duce și el în spate o sarcină tot așa de grea ca a tatălui său. Dumnezeu îi dă fiecăruia atâția talanți câți sunt potriviți cu puterile lui de muncă și nu așteaptă dela nimeni să facă mai mult decât îi stă în putință. Cine are mai multe daruri dela Dumnezeu, acela și datorințe de împlinit deci și greutăți are mai multe, căci slugile celea credincioase lucrează cu toți talanții ce i-au primit și nu ascund nici unul în pământ pentru ca să se ușureze de obligațiuni. Deci nu numărul talanților primiți hotărăște ci întrebuițarea lor. Aceasta ne-o spune o altă parabolă din Evanghelie (Luca 19, 13) unde stăpânul a împărțit câte un singur talant între zece slugi ale sale. O slugă a agonisit cu el alți 10 talanți, pe aceasta stăpânul l-a pus mai mare peste 10 cetăți, altul a agonisit 5 talanți, pe acesta l-a

pus mai mare peste 5 cetăți. De aici se vede dară că nu întru atâta numărul talanților primiți, ci mai mult sirguința și dragostea cu care ne împlinim datorințele e horăritoare pentru măsura cu care vom fi răsplătiți de Dumnezeu, și astfel ascultând această parabolă cei ce cred că au un singur talant să nu se înspăimânte și să despereze ca și când ar fi sortiți dela Dumnezeu să și ascundă talentul în pământ și astfel să fie osândiți, și nici altul care se crede că are mai mulți talanți să nu se încreadă ca și când ar fi sigur că va ajunge la fericire, căci cel cu un talant, dacă vrea, poate agonisi mai mulți talanți, iar cel cu 5 talanți, dacă se lenevește, îi ascunde pe toți în pământ și apoi când va trebui să-și dea seama, cu atâta va fi osânda lui mare, cu cât a primit mai mulți talanți și nu a agonisit cu ei după cum i-a stat în putință.

Ba sunt unii cari talanții primiți îi întrebuințează spre a-l vătăma pe Dumnezeu prin păcate. Il vatămă pe Dumnezeu tocmai prin darurile ce le-a primit, dela El, ca să-l preamărească prin ele. Și cu cât acelea daruri sunt mai multe, și mai mari cu atâta și păcatele săvârșite de ei sunt mai multe și mai mari. Unul își întrebuințează sănătatea și puterea pentru păcate de necurăție de jaf de a bate pe alții, pe când dacă ar fi bolnav, ar fi un om de omenie. Altul își întrebuințează averea pentru a petrece în beție în lene, pe când dacă ar fi sărac, ar fi un om muncitor și cruțător. Vai de aceia cari cu atâta se tăvălesc în păcate mai multe și mai mari, cu cât au primit mai mulți talanți dela Dumnezeu, căci aceia înmulțită pedeapsă va lua. Ei îi zic lui Dumnezeu să se depărteze, tocmai când mai multe bunătați revarsă asupra lor. El îi îmbie cu atâtea mijloace spre a-și cultiva și nobilita mintea și voința, iar ei în loc să se facă din ce în ce tot mai zeloși servitori ai lui Dumnezeu, îi zădărnicesc planurile, făcându-se tot mai nerecunoscători. Nu-i servesc lui Dumnezeu ci lumii, ba încă îl silesc oarecum pe Dumnezeu ca el să le servească lor, cerându-i ajutorul în împlinirea unor gânduri păcătoase. Ba prin purtarea lor necreștinească, înstreinează și pe alții dela Dumnezeu, îngropând în pământ și talanții acelora.

Deaceea vedem că Dumnezeu trimite atâtea pedepse asupra lor, despoindu-i de vesmântul harului sfințitor, lipsindu-i de hrana sufletească, îi lasă să cadă în eroare de credință, îi scoate ori îi lasă afară de biserica cea adevărată și în sfârșit

fi amenință cu pedeapsa eternă: Vă voi arunca în întunerecul cel mai din afară!

Să oprim aceste pedepse ce ne amenință, să mulțumim pentru darurile primite, să muncim cu talanții primiți ca să ne ajungem ținta noastră cea mai apropiată: împlinirea datorințelor și prin ea, ținta ultimă: fericirea de veci. Amin.

IOAN CRIȘAN.

Dumineca IV-a după Înălțarea sf. Cruci.

Iară asămănarea este aceasta; sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

Luca 8, 5.

Pentru mântuirea sufletelor Dumnezeu coborîndu-se pe pământ s'a răstignit pe cruce însă cu aceasta nu și-a sfârșit șirul ne'nterupt al binefacerilor sale, ci ne-a lăsat Biserica să ne îngrijească prin sfânta învățătură predicată de preoți și prin sfintele taine. Având noi, bieți păcătoși, multe de învins pe drumul ce duce la mântuire Isus ne stă într'ajutor cu darul împrăștiat peste suflete prin toate slujbele bisericești cât și prin cuvântul prin care ne'ncetat ni-l șoptește la inimă în năcazuri, în lipsuri, în boale, în nenorociri, ori și în mijlocul bucuriilor. De câteori ascultând o predică nu simțim cât de mult ni-se potrivește nouă?! De câteori ajungând la vreo nenorocire nu înțelegem, că Dumnezeu ne cearcă?! De câte ori în mijlocul ispitelor de mânie ori de neîncredere, de necurăție ori de pizmuire ne dăm seamă, că fără ajutorul lui Dumnezeu nu putem învinge?! De câte ori vreo întâmplare grozavă, vreo moarte fără veste nu ne face să ne tragem pe seamă, în ce primejdie să află mântuirea sufletului nostru.

Toate acestea sunt sămânța cea bună a cuvântului lui Dumnezeu aruncată în ogorul sufletesc de Mântuitorul. Fericit acela, care o primește cu dragoste și o lasă să rodească în pământul bun al inimii sale.

Insă grijile vieții de multeori omoară sămânța răsărită. Tu-ți uiți, că Dumnezeu te grijește și așa te trudești cașicum numai dela hărnicia ta ar veni totul. Lucri de dimineața până seara și ostenit îți așezi capul pe pernă fără să ceri o bine-

cuvântare dela acela care îți răsare soarele peste hotare și-ți ploaie la timp potrivit pământul.

Tu ai copii și și-i crești cu iubire, însă uiți, că este cine-l iubește mai mult decât tine și cașicum nici n'ar fi Dumnezeu nu-i ceri o binecuvântare pentru familia ta.

Tu ai început să ai ceva la casă, faci planuri, te plângi de răutatea oamenilor, pizmuești pe cine are mai mult decât tine, îți pierzi curajul când nu-ți reușește ceva; pentrucă tu uiți cuvântul Domnului care spune „Voi ați strâns și ați adunat, iar eu toate le-am împrăștiat, că nu ați căutat casa mea“.

În sfârșit tu ții la credința ta, la biserica ta, la sfintele ei obiceiuri, însă îndată ce alții vorbesc de rău credința, te batjocoresc, că te păzește de păcate, râd de tine că umhli la biserică, dragostea ta slăbește și sămânța lui Dumnezeu pierce în sufletul tău.

Nu așa fac aleșii lui Dumeezeu. Nenorocirile nu-i doboară, ci-i fac mai cu stăruință să se roage, aducându-și aminte, că în mijlocul nopții se așteaptă crepatul de ziuă, că Dumnezeu „coboară și înalță“, umilește, dar curând mângăe. Ispitele nu-i înving, ci încrezându-se în ajutorul lui Hristos le calcă în picioare. În vreme de ispită se roagă; ori chiar înainte de ispită cer dar dela Tatăl din ceruri, să nu-i ducă în ispită, adecă nu lasa să vină peste ei ispite în cari să alunece. Grijile vieții nu-i turbură, căci ei știu, că mai mult face cu ajutorul lui Dumnezeu un muncitor decât zece alții fără acest ajutor și că dupăce noi facem cât este în puterea noastră, trebuie să așteptăm dela Dumnezeu ceea ce rămâne.

Așa să facem și noi. În ceasurile grele ale vieții să ne aducem aminte că atunci se cade mai ales a avea nădejde. În împrejurările în cari e greu să slujești lui Hristos, atunci să dovedim că iubim pe acela, care și-a pus sufletul pentru noi. În mijlocul războiului furios își arată ostașii vrednici alipirea de căpitanul lor. Să nu uităm, că noi suntem pământul în care prin Biserica sa, prin preoții săi, prin lacrimile cari siliți le plângem, prin nenorocirile cari ne vin fără veste, Dumnezeu așază sămânța curată a iubirii sale. S'o facem, cu ajutorul lui să rodească în sutit și așa vom avea pe pământ pace și în cer răsplată fără de capet. Amin.

I. POPA.